

cím obchodním ruchu. Dokladem toho mohou být také dva unikátní židovské hřbitovy.

Slavní rodáci

Ale Moravská brána není jen krajem bohatým na památky a mimořádně úrodnou zem. Mimochoodem pěstuje se tady chmel. Narodilo se tady i několik slavných mužů, kteří se zapsali do historie. Někteří svými výkony, někteří svým mecenášstvím a někteří tím, že dokázali přilákat do těchto míst jiné slavné.

V Lipníku nad Bečvou se narodil například první český přemožitel kanálu La Manche František Venclovský. Tento rekordman nejen že dokázal doplatit z Francie k anglickým břehům, ale jako první na světě pokořil například jezero Bajkal.

Do tehdejší školy v Piaristické koleji v Lipníku nad Bečvou chodil například v první polovině devatenáctého století objevitel zákonů genetiky Johann Gregor Mendel.

Jiným slavným rodákem byl zase významný obchodník druhé poloviny devatenáctého století Jan Neff, který podporoval řadu českých a moravských spolků a dával velkorysé dary na stavbu škol. Také díky jeho daru vznikla například v Brně první česká obchodní akademie. Jan Neff také zval do Lipníku slavné umělce. V roce 1877 tady například pobýval Antonín Dvořák a jeho lipnické prázdniny připomíná pamětní deska v místní Základní umělecké škole.

Podzemní tajemství

Na hrad Helfštýn prý kdysi vedla tajná chodba. Podle pověstí právě ona rozhodla o tom, že Švédové ve třicetileté válce opustili město, aniž by hrad dobyli. Jeden z měšťanů prý po dlouhém mučení prozradil, kde chodba začíná, a zavedl vojáky do tajných, dosud neznámých sálů. Byli v nich pochováni předkové a také mnoho zlata a drahého kameň. Až poslední dveře vedly do chodby k hradu. Měšťan prosil, aby ho vojáci pustili, ale ti jen odsekli, že ho na hradě zabijí.

Prý za odměnu. Ale měšťan je zavedl až k místu, kde visel ohromný zvon, rozhoupal jej a zvon začal hlasitě znít. Chodba se zřítíla a celým městečkem prý zvony zněly tři dny a země se chvěla až do chvíle, kdy odtud odešel poslední švédský voják.

Ale zvony jsou pro tenhle kraj typické dodnes. Dva lipnické zvony Jakub a Michal patří mezi nejstarší exempláře na Moravě a právě letos slaví narozeniny. Michal má rovných čtyři sta let a Jakub je ještě o sto čtyřicet let starší. V nedalekém Brodku u Přerova také pracuje slavná zvonařská dynastie Dytrychů. O tajemstvích výroby unikátních zvonů mají v lipnické městské knihovně výstavu, která potrvá do konce srpna.

Start výletů

Lipník nad Bečvou je ideálním místem pro začátky nejrozumnějších výletů. Cílů se nabízí hned několik. Je možné se vydat k nedalekému evropskému rozvodí, kam se dá dojet kolem řeky Bečvy přes lázně v Teplicích na Bečvou, pod nimiž se ukrývají krásné jeskyňe. Za Hranicemi vystoupat na dlouhý, táhlý kopec. Pro lidi s romantickou duší je to zajímavé místo. Ani ne tak tím, jak vypadá (dá se tady skousnout třeba párek nebo klobása), protože leží na kopci u hlavní silnice, ale spíš těmi představami. Není to samo se- ➔

Jeden z artefaktů, vytvořených na Helfštýně

TIP NA VÝLET

Z Lipníka k pramenům Odry

Dvě české řeky se mohou chlubit tím, že voda z jejich pramenů doplyne až k moři, aniž by se cestou musela provdat za proudy ze silnějších řek či veletočí. Jedou z nich je Labe, druhou Odra, která pramení v Oderských vrších, kam to z Lipníka není nijak daleko. Výlet k prameni navíc nebude tak divoký jako výprava třeba z Vrchlabí na Labskou louku, kde ve výšce hodně nad tisíc metrů nad mořem začíná svoji pouť Labe. Odra je mnohem

skromnější: pramen se nachází na úbočí Fidlova kopce a voda vyvěrá ve výšce, která o mnoho nepřesahuje šest set metrů. Než ale cyklista od řeky Bečvy, která míří do jižních moří, dojde k malému altánku u oderského pramene, může po cestě uvidět mnoho zajímavého. Pojede totiž například přes vesničku Slavkov, která pochází z poloviny patnáctého století, nebo přes obec Kozlov, o níž se mluvílo už v roce 1324, kdy patřila k Helfštýnu.

FOTO: JOSEF ALBRECHT

Hrad Helfštýn, vévodící celému údolí Moravské brány

AKCE TÝDNE

Hefaiston 2004

Originální akce věnovaná uměleckému kovářství nemá v Evropě a zřejmě ani na světě obdoby. V několika výhnních přímo na hradních nádvořích budou kout železo kovářští mistři z několika zemí.

Akce má mnohaletou tradici a letos ji pořadatelé připravují již po třicetém. Některé artefakty, které kováři vytvořili, zůstaly na hradě a dnes zdobí některá zajímavá zákoutí.

Samotnému Hefaistonu předchází týdenní akce nazvaná Kovářské fórum, která začíná v sobotu 21. srpna. Už po šestnácté pozvali pořadatelé na hrad kováře z jedné dílny, kteří

představují své umění ostatním kolegům a zájemcům. Letos působí na hradě uměleckí kováři z dílny Michaela Ernsta z Německa, kteří pracují na konkrétním exponátu pro hrad. Hefaiston začne v sobotu v devět hodin ráno a potrvá do šesté hodiny večerní. V neděli začne ve stejnou dobu, ale skončí hodinu po poledni. Po oba dny, kdy budou moci návštěvníci sledovat kováře na celkem osmi pracovištích, bude mezi nádražím v Lipníku nad Bečvou a hradem pendlovat pravidelná autobusová linka. Více je možné se o akci dozvědět na adrese www.helfstyn.cz